

Η Μεταπολεμική Οργάνωση της Διεθνούς Κοινωνίας

Από τον Διπολικό Κόσμο στην Ίδρυση του ΟΗΕ

Το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου επέφερε τεράστιες αλλαγές στη δομή του διεθνούς συστήματος. Μια νέα εποχή ξεκινά μέσα από τα ερείπια.

Η Αλλαγή Φρουράς: Η Υποχώρηση της Ευρώπης

Η διεθνής ισορροπία μεταβλήθηκε ριζικά. Οι παραδοσιακές μεγάλες δυνάμεις αποχώρησαν από το κέντρο του διεθνούς πολιτικού προσκηνίου.

Decline

- Γαλλία
- Γερμανία
- Αγγλία

Τη σκυτάλη ανέλαβαν
οι νέες Υπερδυνάμεις:
ΗΠΑ και ΕΣΣΔ.

Rise

Βασικά Χαρακτηριστικά:

- Μεγάλα κράτη με τεράστιο πληθυσμό
- Εξαιρετικά αναπτυγμένη βαριά βιομηχανία
- Μεγάλες στρατιωτικές δυνατότητες

Δύο Διαφορετικοί Κόσμοι

Η ιδεολογική και οικονομική άβυσσος

ΗΠΑ (Δύση)

- **Οικονομία:** Ελεύθερη οικονομία.
- **Πολιτικό Σύστημα:** Πολυκομματικό σύστημα.

ΕΣΣΔ (Ανατολή)

- **Οικονομία:** Κρατική ιδιοκτησία στα μέσα παραγωγής.
- **Πολιτικό Σύστημα:** Μονοκομματικό σύστημα (με παντοδύναμο το Κομμουνιστικό κόμμα).

Το Διπολικό Σύστημα: Η Διαμόρφωση των Συνασπισμών

Το σύστημα ονομάστηκε «διπολικό» επειδή κυριαρχούσαν **δύο αντίπαλα κέντρα ισχύος**.

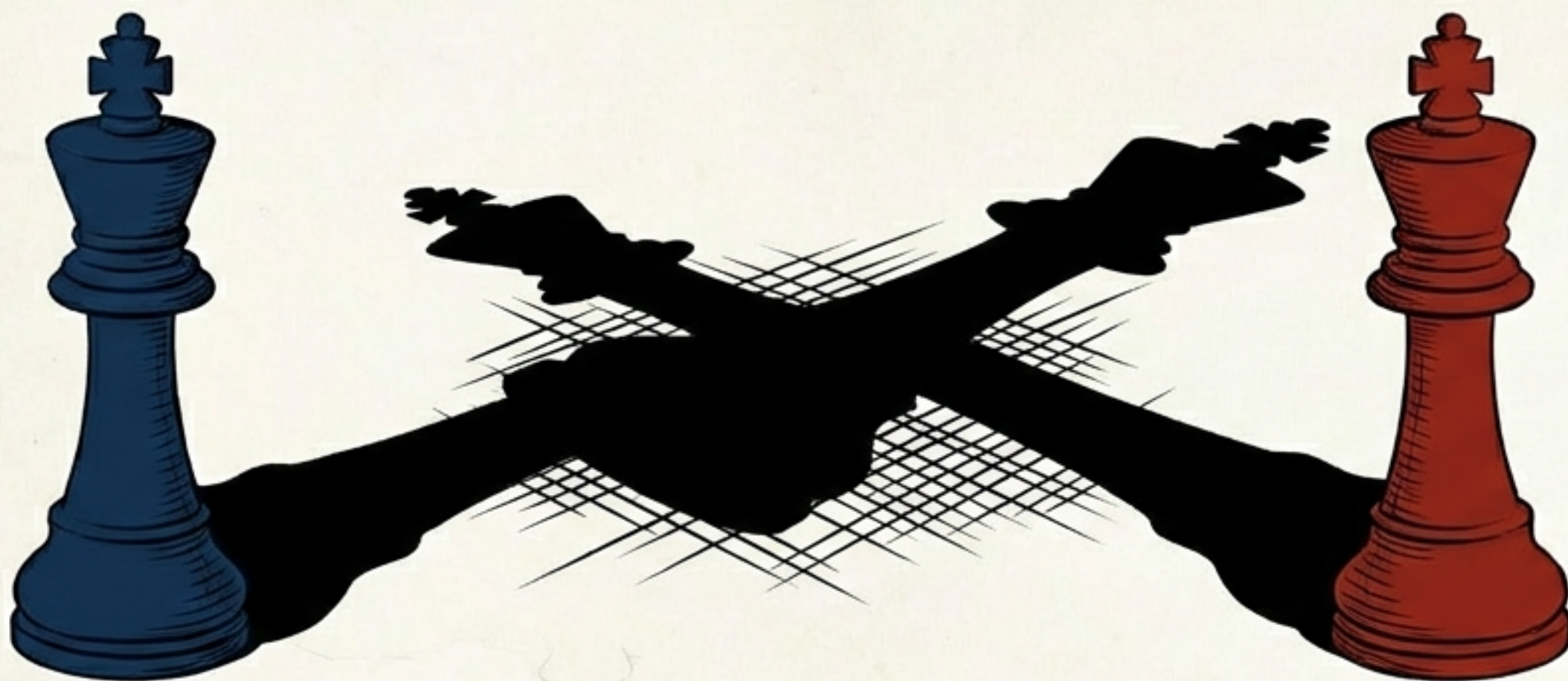
Δυτικός Συνασπισμός (Ηγέτης: ΗΠΑ)

- Δυτική Ευρώπη
- Καναδάς
- Αυστραλία
- Νέα Ζηλανδία

Ανατολικός Συνασπισμός (Ηγέτης: ΕΣΣΔ)

- Ανατολική Ευρώπη:
Πολωνία,
Τσεχοσλοβακία, Ουγγαρία,
Ρουμανία, Βουλγαρία.

Ορισμός του Ψυχρού Πολέμου

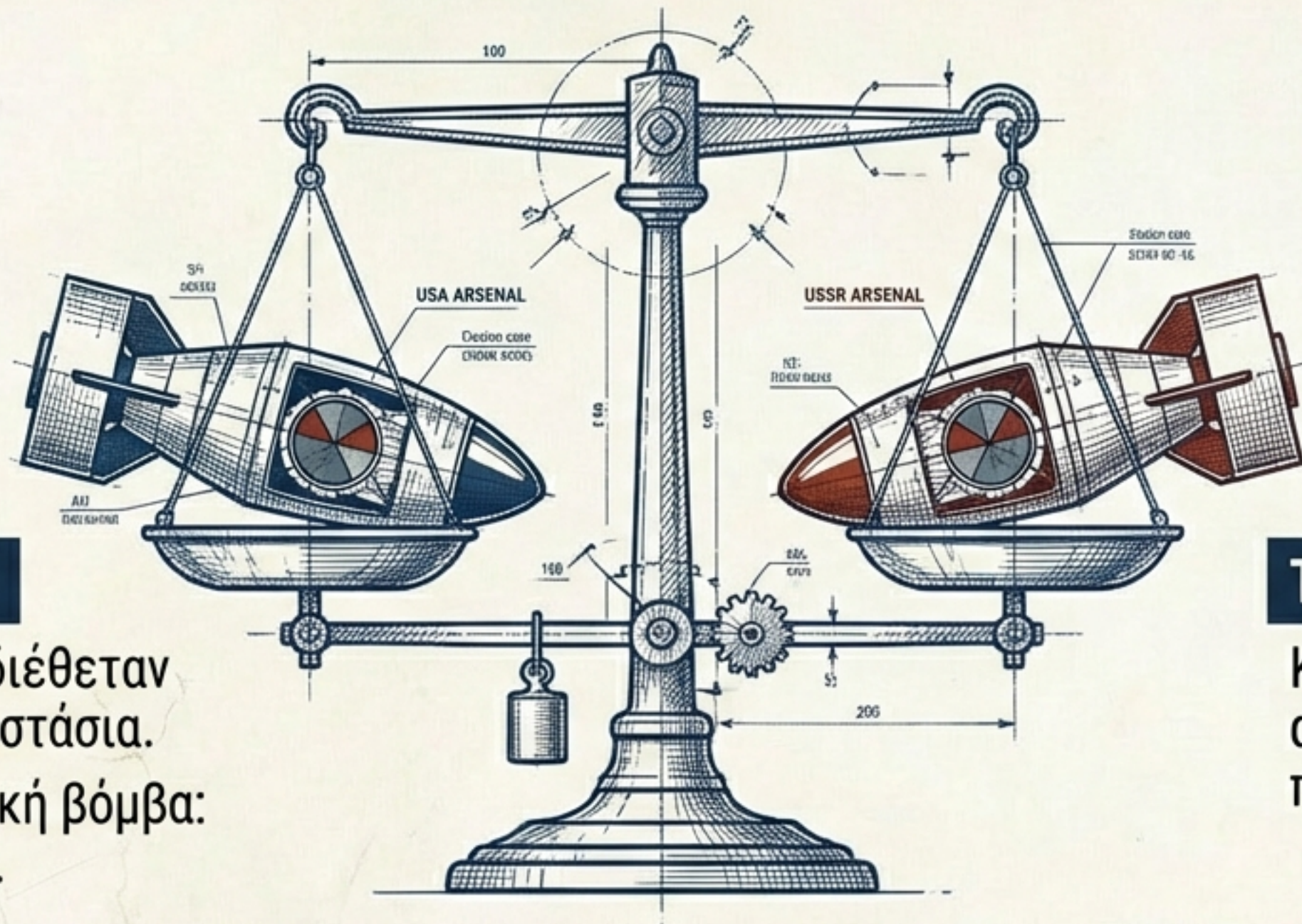
Βασικές Τακτικές:

- Πολιτικά μέσα.
- Συνεχής απειλή ανάληψης στρατιωτικής δράσης.
- Προσπάθεια επιβολής θέσεων στο αντίπαλο στρατόπεδο.

Ο ανταγωνισμός υπήρξε έντονος αλλά δεν εξελίχθηκε ποτέ σε γενικευμένη ένοπλη σύγκρουση.

Η ουσία: Μια ιδεολογική αντιπαράθεση μεταξύ του κομμουνιστικού και του καπιταλιστικού συστήματος.

Η Ισορροπία του Τρόμου

Το Πυρηνικό Κλαμπ:

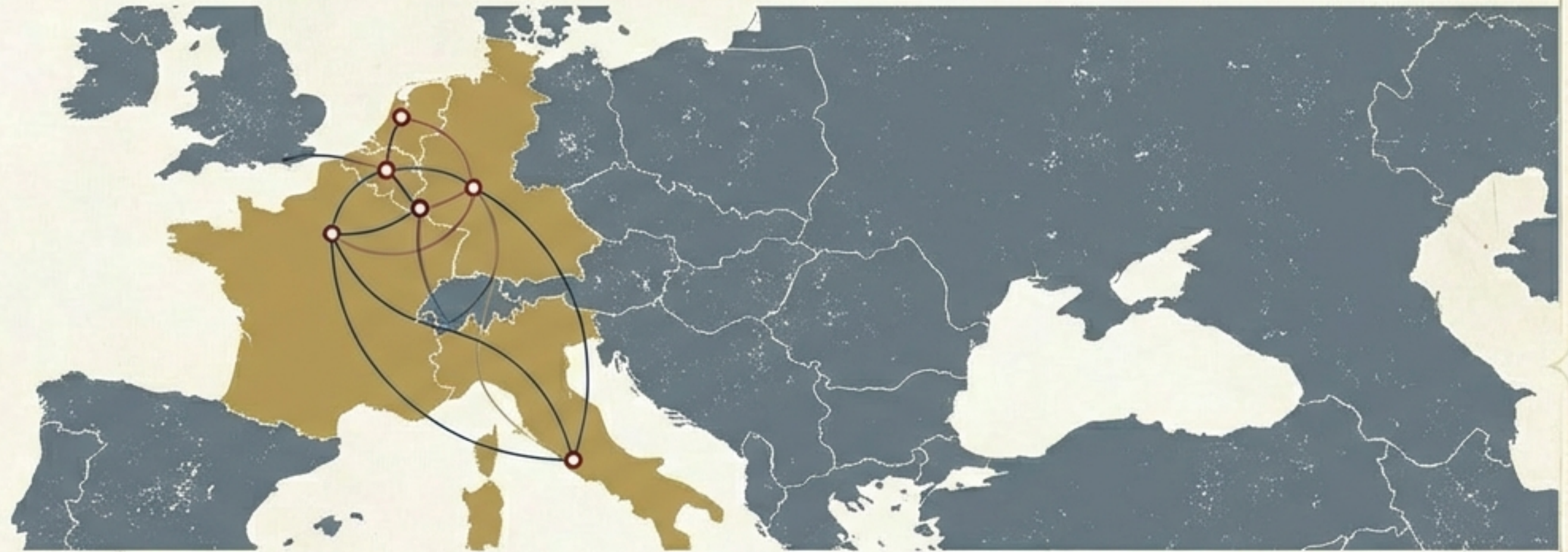
Οι δύο Υπερδυνάμεις διέθεταν μεγάλα πυρηνικά οπλοστάσια. Άλλες χώρες με ατομική βόμβα: Βρετανία, Γαλλία, Κίνα.

Το Παράδοξο:

Κάθε υπερδύναμη απειλούσε την άλλη με πυρηνική καταστροφή.

Αποτέλεσμα: Συντηρούνταν ο φόβος ενός νέου πυρηνικού ολέθρου, αλλά τα πυρηνικά δεν χρησιμοποιήθηκαν ξανά μετά το 1945. Η ύπαρξή τους απλώς επηρέαζε τη διεθνή πολιτική.

Η Νέα Ταυτότητα της Ευρώπης

Η Ευρώπη έχασε την παλιά δεσπόζουσα θέση της και συνειδητοποίησε την ανάγκη μιας νέας αρχής.

Στόχος: Ευρωπαϊκή συνεργασία, συμφιλίωση και ευημερία.

1957: Δημιουργία της **Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Ε.Ο.Κ.)**.
Πρόδρομος της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

Η Ανάδυση του Τρίτου Κόσμου

Πλαίσιο:

Παρακμή των αποικιακών αυτοκρατοριών και αποικιακή ανεξαρτησία (Ασία, Αφρική, Λατινική Αμερική).

Εξέλιξη του Ορισμού:

- **Αρχικά:** Χώρες που δεν εντάχθηκαν ούτε στον Δυτικό ούτε στον Ανατολικό προσανατολισμό (Αδέσμευτοι).
- **Σήμερα:** Χώρες με χαμηλό δείκτη ανάπτυξης, άνιση εκβιομηχάνιση και πολιτική αστάθεια.

**Τα 2/3 του πλανήτη
αποτελούνται σήμερα
από τις φτωχές χώρες.**

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών: Μια Δεύτερη Ευκαιρία

Ιστορικό Πλαίσιο:

Οι ανεπάρκειες της Κοινωνίας των Εθνών (ΚΤΕ) είχαν οδηγήσει στον πόλεμο. Οι λαοί αποζητούσαν ειρήνη.

Η Ίδρυση:

- **Πότε:** Απρίλιος-Ιούνιος 1945 (Άγιος Φραγκίσκος, ΗΠΑ).
- **Ποιοι:** 50 χώρες που πολέμησαν τον Άξονα (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας).

Κύρια Αποστολή:

Συλλογική ασφάλεια και απαγόρευση χρήσης βίας (παρά μόνο για αυτοάμυνα).

Η Δομή του ΟΗΕ

Το Συμβούλιο Ασφαλείας και το Veto

Τα 5 Μόνιμα Μέλη:

ΗΠΑ, ΕΣΣΔ, Βρετανία,
Γαλλία, Κίνα.

Το Veto:

Αν ένα μόνιμο μέλος
διαφωνεί, η απόφαση
δεν λαμβάνεται.

Ο Μηχανισμός:

Απαιτείται σύμφωνη
γνώμη των 5 μόνιμων
μελών για λήψη
απόφασης.

Η Πραγματικότητα του Ψυχρού Πολέμου:

Έγινε κατάχρηση του βέτο
και από τις δύο πλευρές.
Αποτέλεσμα: Αδρανοποίηση
του ΟΗΕ σε σημαντικές
περιπτώσεις (π.χ. Κυπριακό).

UNICEF: Προστατεύοντας το Μέλλον

Ταυτότητα:

Η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά.

Ιστορία (1946):

Ιδρύθηκε για την αντιμετώπιση προβλημάτων των παιδιών μετά τον Πόλεμο (Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Κίνα).

Εξέλιξη (Σήμερα):

Εστιάζει στην κάλυψη των αναγκών των φτωχών παιδιών του Τρίτου Κόσμου.

UNESCO: Ειρήνη μέσω του Πολιτισμού

Ταυτότητα:

Εκπαιδευτικός,
Επιστημονικός και
Πολιτιστικός
Οργανισμός.

Έτος Ίδρυσης:
1945

Αποστολή:

- Ανάπτυξη ειλικρινούς διαλόγου ανάμεσα στους λαούς.
- Σεβασμός στις κοινές αξίες.
- Σεβασμός στην αξιοπρέπεια κάθε πολιτισμού.

Ένας Ατελής αλλά Αναγκαίος Κόσμος

Παρά την κατάχρηση του βέτο και την αδράνεια, ο ΟΗΕ συνέβαλε στη μείωση των διεθνών εντάσεων.

Η Κληρονομιά:

- Συνειδητοποίηση της ανάγκης για διασφάλιση της ειρήνης.
- Αποφυγή γενικευμένης σύρραξης (Γ' Παγκόσμιος Πόλεμος).
- Δημιουργία πλαισίου για διεθνή συνεργασία.